Verslag van marktverkenning voorafgaand aan Europese aanbesteding SMP-monitoring van de gemeente Soest

Op 29 juli 2026 is per mail een vragenlijst marktverkenning uitgezet bij acht (8) ecologische adviesbureaus. Een ingevulde vragenlijst kon t/m 28 augustus ingeleverd worden. Dit is door vijf (5) partijen gedaan.

Onderstaand zijn de door de gemeente gestelde vragen, gevolgd door een samenvatting van de ontvangen antwoorden weergegeven.

Capaciteit en continuïteit

1. **Wordt bij SMP-monitoring gewerkt met een vaste projectleider of wordt aansturing op een andere wijze ingevuld?**
   Er wordt gewerkt met een vaste projectleider. Veel bureaus hebben ook een back-up geregeld.
2. **Wat is een realistische minimale bezetting voor een SMP-monitoring van de omvang van Soest?**
   Een minimale bezetting is niet goed aan te geven wegens het ontbreken van de hiervoor benodigde informatie.
3. **Is er een wachtlijst voor SMP-monitoring?**
   Ecologische bureaus hebben geen wachtlijst, maar geven wel aan dat zij niet om werk verlegen zitten en vaak selectief inschrijven.

Ervaring

4. **Met hoeveel SMP-monitoringsprojecten heeft uw bureau ervaring? Hoeveel SMP's heeft u opgesteld? En hoeveel SMP-monitoringsopdrachten voert u uit?**
   De ervaring met SMP-monitoring is beperkt doordat SMP een nieuw instrument is en de uitvraag voor monitoring pas recent op gang gekomen is. Met het opstellen van SMP's hebben de deelnemers aan deze marktverkenning in meer of mindere mate ervaring.
5. **Heeft u ervaring met het monitoren van gebouwbewonende soorten? Zo ja, hoeveel?**
   Alle deelnemers aan de marktverkenning geven aan ruime ervaring te hebben met het monitoren van gebouwbewonende soorten.
6. **Welke ervaring heeft u met Utrechtse SMP-aanvragen/monitoring? De manier van werken in de provincie Utrecht?**
   Ervaring met de Utrechtse manier van werken, dan wel SMP-aanvragen / -monitoring bij Utrechtse gemeenten is verschillend. Dit varieert van alleen actief zijn in de

provincie Utrecht, tot het uitvoeren van ecologisch onderzoek niet-SMP gerelateerd tot nauwelijks/niet werkzaam zijn in de provincie Utrecht.

Werkwijze en rapportage

7. **Hoe organiseert u monitoring van populaties, verblijfplaatsen en compensatievoorzieningen?**
   De deelnemers aan de marktverkenning hanteren verschillende werkwijzen. Een aantal overeenkomsten zijn het werken via Utrechtse richtlijnen, de inzet van een senior projectleider/medewerker en het bewaken van de kwaliteit van de resultaten.
8. **Hoe worden monitoringsresultaten aangeleverd?**
   De ecologische bureaus geven aan dat de monitoringsresultaten als monitoringsrapport en als databestand/shapefile/passend digitaal formaat aangeleverd worden.
9. **Welke GIS/data-analyse capaciteit heeft uw bureau beschikbaar?**
   De GIS/data-analyse capaciteit is bij ieder deelnemend ecologisch bureau aanwezig. De GIS-taak is soms onderdeel van de werkzaamheden van de ecologen, in andere gevallen is een GIS-team beschikbaar met GIS- en dataanalyse experts.
10. **Kan ecologische monitoringsdata eenvoudig worden overgedragen naar een andere partij?**
    Ecologische monitoringsdata kan worden overgedragen. Wel moeten betrokkken partijen daar toestemming voor geven en is voorafgaand afstemming nodig over de wijze waarop (formaat).

SMP-beheer en uitvoering

11. **Ondersteunt u gemeenten bij salderingsboekhouding?**
    De meeste bureaus ondersteunen niet bij de salderingsboekhouding. Een SMP-applicatie wordt aanbevolen.
12. **Ondersteunt u gemeenten bij ecologische werkprotocollen/maatwerk?**
    Alle deelnemers aan de marktverkenning geven aan dat het mogelijk is om de gemeente te ondersteunen bij ecologische werkprotocollen/maatwerk.
13. **Welke taken vindt u dat een gemeente zelf moet uitvoeren?**
    Taken die de gemeente zelf moet uitvoeren bij SMP-monitoring: rol van opdrachtgever/regievoerder, het verstrekken van de benodigde informatie en toegang, het stellen van kaders en het beoordelen van de opgeleverde resultaten en het maken van beleidsmatige keuzes. Als overige taken worden genoemd: administratie van SMP-gegevens (waaronder salderingsboekhouding), beoordelen aanwezigheid bijzondere soort-functies, effecten van werkzaamheden op soort-functies, beoordelen EWP's, communicatie.

Innovatie en toekomstbestendigheid

14. **Hoe verbindt u SMP's met biodiversiteitsbeleid?**
    Het verbinden van biodiversiteitsbeleid met SMP wordt veelal als positief gezien voor het verbeteren van de kwaliteit van de functionele leefomgeving van SMP-soorten. Het draagt bij aan een duurzame populatieontwikkeling en voorkomt negatieve effecten op de SvI. SMP wordt als belangrijk onderdeel van het bredere biodiversiteitsbeleid gezien. De SMP-monitoringsresultaten kunnen gebruikt worden bij het evalueren en bijsturen van het beleid. Ook helpt het als onderbouwing van keuzes voor natuurinclusieve inrichting en beheer.
15. **Hoe kijkt u aan tegen Basiskwaliteit Natuur (BKN)?**
    BKN wordt als waardevol gezien mits praktisch en concreet toepasbaar uitgewerkt in maatregelen en monitoring. BKN en SMP kunnen elkaar versterken.
16. **Welke innovaties verwacht u rond gebouwgebonden soorten?**
    Genoemde innovaties voor gebouwbewonende soorten zijn: e-DNA, automatisering van de monitoring door slimme apparaten, autonome sensornetwerken met AI-soortherkenning, slimme dataverwerking en -analyse en natuurinclusieve bouwoplossingen.

Haalbaarheid aanbestedingseisen

17. **Welke minimumeisen ten aanzien van capaciteit en ervaring zijn volgens u** proportioneel voor een SMP-monitoringsopdracht van deze omvang?
    Minimumeisen die genoemd worden door de deelnemers aan de marktverkenning zijn: dezelfde ervaring als voor grote gebieden protocol/veldwerkers die ervaring hebben met SMP-onderzoek/bijzondere kolonies door meer ervaren medewerkers/een vast projectteam met ervaren projectleider en deskundig ecologen en veldwerkers met ervaring gebouwbewonende soorten. De benodigde capaciteit is afhankelijk van het aantal verblijfplaatsen, moet voldoende flexibel zijn om in te kunnen spelen op noodzakelijke onderzoeksdagen en moet afgetsemd zijn op de capacieit die wordt genoemd in de richtlijn van de provincie Utrecht. Eén van de deelnemers geeft aan het belangrijk te vinden dat er getoetst wordt op kwaliteit/deskundigehid/borging i.p.v. het hebben van ervaring met een groot aantal vergelijkbare projecten.
18. **Welke risico's zien jullie bij de uitvoering van SMP-monitoring?**
    Mogelijke risico's die benoemd worden zijn: capaciteitsgebrek, onvoldoende evaren en deskundige medewerkers beeschikbaar, onvoldoende kwaliteit van data. Andere genoemde aspecten die zich voordoen bij deze vraag zijn: het niet terug kunnen vinden van kolonies, bepalen van de grootte van een cluster, het al dan niet noodzakelijk zijn van vangen en zenderen, onvoorziene wetswijzigingen en onvoorzienen ecologische omstandigheden. Een risico dat bij de gemeente ligt is het

onvoldoende bijhouden van de salderingsboekhouding en een evt. onvoorziene wetswijziging.

19. **Welke gunningscriteria onderscheiden kwaliteit het beste?**
    Criteria die kwaliteit het beste onderscheiden zijn volgens de deelnemers aan de marktverkenning: ervaring/senioriteit in onderzoek naar gebouwbewonende soorten, borging door het opleiden van veldwerkers door een ervaren medewerker die zelf ook meedraait in het veldwerk.
20. **Welke eisen ziet u gemeenten vaak onnodig stellen?**
    Als onnodige eisen worden genoemd: prijs en kwantiteit belangrijker vinden dan kwaliteit, zeer specifieke lokale kennis vragen, zeer specifieke ervaring met bepaalde werkzaamheden en het eisen van een groot aantal afgeronde SMP-monitoringsprojecten als harde selectie-eis.
21. **Welke eisen ontbreken juist regelmatig?**
    Eisen die ontbreken zijn senioriteit/ervaring van ecologen, een ondergrens voor prijs, een ondergrens voor kwaliteit, voldoende aandacht voor kwaliteit en interpretatie van data, kwaliteitsborging en een realistische planning.